Ч. 204 (14.453). Львів, пятниця 11. вересня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem Рік LVI

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

І композитори „каються“ у Совітах!

На днях можна було почути в московськім радіо прецікаву годину, присвячену Димітрові Шостаковичеві, найчільнішому совітському композиторові. Прелекція йшла по німецьки — щоб урбі ет орбі було зрозуміле, в чім річ... Шостаковича поставили перед громадський суд за те, що його творчість, його музика „непролетарська“, але цілком европейська (= буржуйська). Висновок обвинувачення був такий: „Ти, брат, заробляєш від пролетаріяту, так пиши для нього. А як ні...“

Недосказане було, після недавніх розстрілів Каменева, Зіновєва і ін., надто вимовне. Зрозумів це добре Шостакович і „покаявся“, як тільки міг: перед судом, перед громадськістю, в пресі і т. д. відрікся цілої своєї дотеперішньої творчости й обіцяв відтепер творити тільки „по пролетарському“...

Димітрій Шостакович, якому щойно 30 літ, є не тільки найбільш репрезентативним совітським композитором, але й одним з найталановитіших у світі. Головно його „Леді Макбет мценського уезда“ (виставлена в „Метрополітен“ у Ню Йорку мин. року) зєднала йому світовий розголос. У своїй творчості Шостакович іде шляхами Стравінського. Він, до речі, і знаменитий піяніст: на передостанньому Шопенівському конкурсі у Варшаві взяв одну з перших нагород.

—o—

„Зміна курсу“ в СССР.

МОСКВА, 10. 9. ПАТ. „Правда“ у статті під загол. „Партійні і безпартійні большевики“ намагається затерти ріжницю між одними й другими. Большевиком є — вияснює „Правда“ — **кожний добрий горожанин, не оглядаючися на те, чи належить до партії, чи ні.** Ціла ріжниця в тім, що безпартійні большевики не встигли ще вступити до партії, яку незвичайно цінили. Своєю працею стараються вони набути почесну назву члена партії.

Стаття є найкращим доказом, що **тенденції партійної верхівки й уряду ідуть у тім напрямі, щоби спертися на широких колах громадян.** Про такий напрямок говорив на першім зїзді колгоспів Сталін, коли накликав, щоби партійні не дуже відмежовувались від безпартійних, щоби не тільки учили безпартійних, але теж і від них училися. Здається, що **по останнім процесі цей напрямок буде дуже актуальний.**

ПОЛІТИЧНА НЕГРАМОТНІСТЬ У КОМСОМОЛАХ.

„Комсомольська Правда“ алярмує, що політична освіта в комсомолах стоїть **на дуже низькім рівні.** Багато гуртків не веде зовсім викладів т. зв. „політгамотів“.

БУХАРІНА І РИКОВА ЗВІЛЬНИЛИ.

МОСКВА, 10. 9. ПАТ. Прокуратура СССР закінчила слідство у справі Бухаріна й Рикова, яких підозрівали на підставі зізнань деяких підсудних у процесі Зіновєва й товаришів у приналежности до опозиції. Слідство устійнило, що нема законних підстав судити Бухаріна й Рикова, тому слідство проти них уморили.

У справі інших осіб підозрілих, як Радка, Угланова і Пятакова, нема ніяких вісток. Статті Радка не появляються в „Ізвестіях“ від 21-го серпня.

Під мурами Сан Себастіяну.

САН СЕБАСТІЯН, 10. 9. ПАТ. Авас комунікує, що в Сан Себастіян уже спокій. Повстанці дійшли до воріт Рентерія і відси володіють усіми дорогами до Сан Себастіян. Їхні скорострільи розміщені на висоті 100 м. понад Пасахоз Анчо. Під обстрілом скорострілів є мури міста Пасахос, дорога і залізнича лінія. У напрямі Тольози наступають червоні, але ломають лінією. Повстанці віддалені від Сан Себастіяну від сторони ріки 4 км., а від сторони Ґервані 9 км. На дорозі до Більбао заняли повстанці ряд місцевостей, одначе не можуть обстрілювати залізничої лінії, бо горбки заслонюють поле бачення. Трамваї у місті не їздять. Видно тільки кілька зареквірованих авт. Дуже мало відкритих склепів. В пристані стоять кораблі, які чекають на втікачів. У місті відчувається недостачу води. Повстанці скидають з літаків летючки та заповідають у них наступ. Повстанці надіються, що баскійські націоналісти виступлять проти анархістів, щоби місто не зазнало долі Іруну. Заручників велів губернатор вислати до Більбао, тому, що побоювався за їхнє життя.

ПЕРЕД НАСТУПОМ НА МАДРИД.

ТЕНЕРИФА, 10. 9. ПАТ. Червоні бомбардували під Кадізом норвеський корабель. Ґен. Франко заявляє, що націон. війська опанували пасмо Сієрра Ґреде, так, що дорога до Мадриду отворена. З Овієдо повідомлюють, що там відбили всі наступи червоних. Ґенерали Франко і Моля відбули в Бургос спільну нараду у справі підготовання наступу на Мадрид.

ЧИЯ ГУЕСКА?

БАРСЕЛЬОНА, 10. 9. ПАТ. Полк. Сандіно інформує, що урядові відділи облягають далі Гуеску. Артилерія перейшла ріку. Взяли до полону відділ повстанчої кінноти.

СЕВІЛЛЯ, 10. 9. ПАТ. Повстанча радіостанція заперечує інформації червоних, буцімто вони здобули Гуеску. Навпаки повстанці перемогли під Гуескою і Талявера деля Рейха. Червоні стратили 300 забитих, 350 ранених, дві гармати і багато воєнного матеріялу.

На північнім фронті повстанці заняли Пасахос і Рентерію та бються на передмістях Сан Себастіяну. У цих боях стратили червоні 38 убитих і 108 ранених. Під Овієдо повстанці взяли багато полонених.

МОСКАЛІ В ЕСПАНІЇ.

СЕВІЛЛЯ, 10. 9. ПАТ. Повстанча радіостанція проголошує, що повстанці перемогли в Астурії недалеко Сантани, яку теж вони заняли. На арагонськім фронті знайшли серед воєнної добичі, яку покинули червоні пачку **листів, адресованих до москалів, які воюють по стороні червоних.**

Світовий Конґрес Молоді в Женеві.

(РО) Частина учасників мирового конгресу молоді в Женеві зажадала від совітського делегата Косарієва виснень, щодо ситуації Церкви і вірних у СССР. Косарієв заявив, що по думці сталінівської конституції, в СССР толерують релігію і що протирелігійна пропаганда не обоажує релігійних почувань вірних. З телеграми поміщеної у „Правді“ виходить, що в цю пропагандивну заяву не дуже повірили делегати багатьох держав. Телеграма згадує про якогось „білогвардійця“, який протестував проти співпраці християнської молоді з комуністами.

—o—

Невдача Комінтерну.

„Людові Фронти“ розсипуються на цілій лінії.

Львів, 10. вересня 1936.

Непорозуміння у Франції між комуністами й соціялістами, які грозять розвалом французького „людового фронту“, як також зміни в еспанському уряді викликують у звязку з недавнім московським процесом цілу низку міркувань. Незвичайно зручно й по мистецьки вирежисерований московський процес викликав зовсім протилежні наслідки до тих, яких його аранжери сподівались. Бо коли ще самим процесом могли вони викликати серед задурманених ідеями „людового фронту“ західно-европейських соціялістичних і радикальних кол „чуйність“ та обурення проти здогадних „соціял-зрадників“ і „прислужників буржуазії“, то виконанням присуду та безприкладною нагінкою на всіх своїх недавніх партійних однодумців завісили самі меч над архитвором комуністичного дипльоматичного хисту, яким є без сумніву европейські „людові фронти“.

Адже божевільний, іноді зі сильними трагікомічними рисами, проти-троцькістівський терор у СССР насунув мимоволі недавнім фанатичним звеличникам Совітів думку, що сталось би з ними, якщо вони булиб на місці Зіновєва, Каменєва і соток інших „троцькістів“, розстріляних та запроторюваних до тюрем *за само критичне наставлення* до комуністичних ідолів. І партнери „людового фронту“, соціялістичні та радикальні кола в Европі, протерли всюди очі й відважились побачити відворотну сторінку совітської дійсности та скритикувати різко свого духовного батька — Комінтерн.

Совітська нагінка на Троцького викликала величезну реакцію серед соціялістів. Годиться при цій нагоді відмітити слова шведського міністра закордонних справ соціяліста Сандлера, який заявив, що „зневажливе відношення московського уряду до права азилю дає прикладну лекцію всім комуністам і півкомуністам на заході“. А „Попюлер“, орган французьких соціялістів, добачив раптом „режім поліційного безправства у СССР“. І товариші французьких соціялістів зпоза другої сторони каналу Ля Манш, англ. Лейбур Парті, теж раптом протверезіли і ствердили, що „совітський уряд виконав акт терору“.

Як вислід загального, але ще неповного, протверезіння слід уважати гострий конфлікт, що заіснував між другим Інтернаціоналом і Комінтерном. Маємо тут на думці протест другого Інтернаціоналу у справі московського процесу та з другої сторони нагінку на цей Інтернаціонал на сторінках московського офіціозу „Правда“.

Також зміна еспанського уряду „людового фронту“ на менше чи більше маскований комуністичний уряд з „еспанським Леніном“ Кабалєром у проводі неприємно заскочила европейських соціялістів, зокрема соціялістів французьких. Новий еспанський уряд буцім то намагається здавити терор, одначе користає з нагоди, щоб „ліквідувати“ московським звичаєм невигідних для себе, фактичних союзників із „людового фронту“, радикалів і поміркованих соціялістів.

У Франції кипить. Непорозуміння між соціялістами й комуністами перероджуються в гострий антаґонізм. Премієр Блюм, якого „людовий фронт“ підніс на найвищий щабель політичної карієри, опинився між молотом і ковалом. Чи вдержиться він на своїм становищі, чи полетить стрімголов на долину? Французький „людовий фронт“ ще ніби істнує, але в дійсності тільки теоретично. Ті, що його створили, розбивають його самі.

Можна надіятися, що по невдалім експерименті Москва зрезиґнує з помочі „людового фронту“, яка тепер приносить їй тільки шкоду. Вже нині „Правда“, як зрештою і давніше, не признає інших партій, тільки комуністичні. Всі інші, — мовляв — барахло.

Союз соціялістів і комуністів не дав сподіваних успіхів і „людові фронти" накоїли своїм ледви однорічним істнуванням чимало лиха, *розсипаються на цілій лінії*. Цей факт має величезне значіння для напрямних европейської політики, бо тепер тов. Літвінов не могтиме їздити в Женеві на фарисейськім конику і мусітиме скинути маску.

Зокрема для нас, українців, розвал „людових фронтів" матиме своє значіння. Всі наші доморослі прихильники „людового фронту", які так скоро призабули смерть Скрипника, Хвильового, Коровинки, Фальківського, Скавинського, Крушельницьких та інших, повинні витягнути висновки з останніх невдач „людового фронту", безсумнівного твору Комінтерну, та відступити з фальшивих позицій, поки ще час!

—о—

З польської преси.

„За нашу і вашу свободу".

Під повищим наголовком, до якого особливо український читач мусить мати з природи речи найбільше надовіря, — находимо у „Вядомосьцях Літерацкіх" з 6. ц. м. публіцистичну дуже гарну й інформаційно цінну статтю відомого перекладача Т. Шевченка, Юзефа Лободовського. „Вядомосьці Літерацкє", як відомо, виявляли і все ще виявляють таке захоплення совітськими „здобутками", яке викликує гострі відгуки й у польській пресі. Тим відраднійший факт, що у тому часописі появилася на всю першу сторінку стаття, яка в найрізкіший спосіб пятнує совітський гнет на Україні і інших окупованих частинах немосковської території та заявляється отверто за ідеєю розподілу нинішньої Росії (Совітів) на національні держави, у першу чергу на Україну і Грузію.

Автор виходить з актуальної проблеми боротьби за устрій і характер Еспанії. Навязує взагалі до большевицького експерименту і стверджує:

„...На очах ледви одного покоління відбувся драматичний процес упадку революції, потоптання її вогнищ брутальною солдатескою, запряження ентузіязму, що виріс з посіву крови, до старої імперіялістичної лямдарни. Ніколи ще впродовж історії всього світа не зроблено такого обману, ніколи ще не збещещено так страшно людської муки".

Переповідаючи первісні заповіді совітської революції, автор доходить до висновку:

„Понад комини всіх Магнітостроїв та естради партійних масівок виросла стара знайома постать миколаївського жандарма, який душить критицизм, нищить в безоглядний спосіб кожний самостійний відрух..." „Яка дивниця, що марксизм, як світогляд, змумифікувався і засох, а на політичному терені раз-у-раз розкладають його на дві лопатки. Перед літами Італія, вчора Німеччина, завтра мабуть Еспанія. Одночасно у границях самого Сов. Союзу дозрівають нові вогнища бунту, наразі здавлювані і заливані кровю, але ні на мить не погасаючі та вичікуючі тільки відповідної коньюнктури, щоб спалахнути пожаром. Супроти тієї пожежі, яка там приготовляється, дитячою забавкою видаються еспанські жорстокости".

Далі автор переповідає перипетії національної політики у Совітах, почнаючи від первісного гасла „самоопредѣленіе вплоть до отдѣленія". Розкриває фальш творення масових „самостійних" републик і областей, ціль яких не реалізація гасла національного самовизначення, тільки стара тактика „дівіде ет імпера": творяться свідомо безліч „самостійних" чи „автономних" републик ріжних племен, штучно відділюваних від національної спільноти (напр. на Кавказі). Автор згадує „українізаційний" курс на В. Україні та його відгуки у Галичині, та пізніший поворот до політики репресій і „різнання на пролетарську — московську — культуру". Подає короткий нарис устроєвої уніфікації та централізації Совітів, як російської великодержави, та ширше зупиняється на трагедії української культури і її діячів, включно з трагедією „пролетаризованої" української мови. Зокрема широко описує відносини на Кавказі, виявляючи однакове правильне знання фактів.

Переходючи до підходу до тих справ у польському громадянстві, автор біджає, що

„прометейська проблема, проблема визволення народів, гноблених Совітами, не займає у свідомості поляків навіть стільки місця, що дрібна данціґська авантюра. Тимчасом для уважного глядача не підлягає сумнівові, що саме там дозрівають події, які можуть рішуче заважити на долі вже не тільки Европи, але й цілого світу. Народи України, Криму, Кавказу, Туркестану змагають до самостійности і коли мають непохитну волю здобути її, то здобудуть її швидше чи пізніше. Переможна боротьба за свободу котоге-будь із них автоматично потягне за собою визволення решти. Росія буде примушена звернути до етнографічних меж і до нащадку витеребити зі своєї свідомости сни про імперію, яка займає шосту частину світа..."

Решта уваг присвячена питанню боротьба ідей і світоглядів. Сам автор заявляє себе соціялістом, але яскраво відмежовує себе від ІІго Інтернаціоналу, який „став гарним спомином старших панів і сентиментальною рентою минулого", та предсказує смерть III. Інтернаціоналу, що „своєю політикою заперечує джерела, з яких вийшов, і в хаосі індустріялізації загубив ідею свободи". Автор вірить в перемогу ідеї свободи і демократії, дарма, що передбачує довгу борню за ці її ідеали. Кінчає апострофою до своїх земляків:

„Егоїзм Европи, егоїзм шовіністично настроєних народів, егоїзм великого капіталу довго ще бороздитиме по шляхах, якими йдуть апостоли зближення і мира. Так виростає нова барикада. По якій стороні найдеться Польща? Але яка? Польща без ідеї, Польща, що вегетує нуждою і широко розпленою апатією. Польща, яка вагу української проблеми підкреслює хіба тим, що трактує „креси" як прибіжище для всяких міриот і приблуд, Польща сентиментального вчора, жалісного сьогодні і незнаного завтра, — та Польща не матиме там нічого до роботи. У розрахунку, що наближується, рішатиме сила. Передовсім сила ідеї".

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 2)

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ГРИГОРІЙ БАРОН ЯХИМОВИЧ.

Другим українським політиком тої доби був єпископ Григорій барон Яхимович, що підписав першу відозву Головної Руської Ради з дати: Львів, 10. травня 1848. р. як її предсідник разом зі схолястиком о. Михайлом Куземським і письменником Іваном Борисикевичем як заступниками предсідника. У відозві, як відомо, проголошено, що ми, галицькі українці, належимо до великого українського народу, котрий одним говорить язиком... та будем чувати над нашими правами.

Григорій Яхимович уже в 1842. р. звертав увагу австрійського уряду у Відні на національну єдність галицьких українців з українцями в Росії та на можливість вихіснувати це в політиці Австрії; одначе це вимагало прихильности до змагань галицьких українців.

Яхимович став 1844. р. суфраганом (єпископським помічником) у Львові та в 1849. році єпископом у Перемишлі. Його вибрали предсідником Головної Руської Ради, бо він мав великі симпатії і довіря у галицьких українців.

Щоб до поділу Галичини не допустити, зорганізували були поляки так званий „Руський Собор", до котрого належали переважно поляки українського походження. Тоді зголосився був гурток визначних поляків українського походження до єпископа Григорія Яхимовича з заявою, що вони хочуть перейти на греко-католицький обряд. Яхимович, розважививши наміри польських панів, відповів їм, що українці шляхти не мають та її не потребують. Цей висказ Яхимовича відтрутив давню нашу шляхту від повороту до української нації, а її треба було приняти...

Коли ж справа державного переустрою Австрії, зокрема справа рівноправности й рівнорядности націй, прийшла під наради конституційної комісії Державного Сойму у Кромерижі в дні 22. січня 1849. р., тоді там іменем українців заступав справу поділу Галичини єпископ Григорій Яхимович.

Головна Руська Рада вислала була петицію з тисячами підписів та домагалась поділу Галичини на провінцію українську і польську. Проти цієї петиції промовляв дуже завзято з польської сторони Фльоріян Землякoвський. Він заявив, що належить до польської народности, але коли вийнайдено також українську (руську) народність, то він мусить сказати, що він також є русином (українцем). Далі він виводив, що українців винайшов граф Стадіон та що нарід (населення) в Галичині не хоче поділу Галичини; якби, мовляв, нарід за цим заявився, то й він не буде цьому противитися.

В дальшій нараді конституційної комісії дня 23. січня 1849. р. поставив чеський посол Палацький внесок, щоби створити дві провінції (краї): Польську або Мазурську Галичину та Українську (Руську) Галичину з Буковиною. До цього внеску промовляв єпископ Григорій Яхимович, висказуючись рішуче за поділом Галичини. Він аргументував за домаганням Головної Руської Ради, вказуючи на безнастанну боротьбу обох народів, поляків та українців, у добі історичній; далі вказав на релігійні переслідування і сучасний антагонізм між українцями й поляками; до того пояснив він географічне положення українських та польських земель, як також вказував на національну окремішність обох народів, як обективні причини, що зродили домагання поділу Галичини.

По Яхимовичеві промовляв німецький посол з Праги д-р Пінкас, який, звертаючись до польського посла Землякoвського, сказав, що п. Землякoвський представився тут як русин повної крови, але зараз тоді додав, що національні ріжниця між поляками й русинами (українцями) є винаходом Стадіона. Отже заходить питання, чи також він (п. Землякoвський) є винаходом Стадіона?...

Та Землякoвський не переставав пускати своїх видумок і при кінці сказав, що якби Галичину ділено, то треба би також поділити Галицьке Товариство Кредитове Земське, а воно, мовляв, є одиноким добродійством від Австрії!...

З цього національного спору між українцями й поляками в конституційній комісії Державного Сойму у Кромерижі усунулися вкінці чеські посли Палацький і Ріґер, так що за поділом Галичини голосували тільки німецькі посли Пінкас і Ратс та український посол єпископ Яхимович. Ось яку пробу славянських взаємин перейшло вже тоді славянофільство в Австрії!

Наслідком цього вийшло з конституційної комісії предложення, щоби створити краєву область з Галичини і Буковини.

Пізніше в дні 28. січня 1849. р. станув єпископ Григорій Яхимович на чолі української депутації, що мала привитати нового цісаря Франц Йосифа в Оломунці і предложити йому домагання українського народу. Там прибуло 21 заступників українського народу, з того 6 духовних та 15 світських інтелігентів громадян. Єпископ Яхимович відчитав адресу до цісаря по українськи, відтак один зі світських членів депутації цю саму адресу по німецьки. В цій адресі піднесено, що український нарід живе надією, що цісар докінчить розпочате діло перебудови монархії, забезпечить правну свободу всім для загального добра і так створить вільну, неподільну і

До проблєми польського імперіялізму.

Під цим наголовком „Мисьл Польска" з 1-го вересня ц. р. нав'язує до статті Р. Враги у „Бунті Млодих" з 15. м. м., де — подаючи сильвету ген. Ридза-Сьмиглого — автор ширше зупиняєся над походом на Київ у 1920 р. М. і., захоплюючись тим походом, п. Врага вжив такої фрази: „...Не змінюе зовсім цієї оцінки, чи будемо трактувати київську виправу, як реалізацію прометейської ідеї, **чи як прояв найчистішого заборчого імперіялізму".**

„Мисьль Польска" виступає проти такої інтерпретації київської виправи, протиставлючи такі аргументи:

1. „Висуваючи таку інтерпретацію славної виправи, стаємо до суперництва з заборчо-територіяльним імперіялізмом німецьким і російським. Слабші від Росії і Німеччини матеріяльно будемо змушені теоретично признати їх перевагу і — рівнятись на Розенберґа.

2. Позбуваємось легкою рукою змоги вживати прометейських (визвольницьких) аргументів, що заперечує заборчий територіяльний імперіялізм.

3. Створюємо нову безліч труднощів на терені нашої української політики у Польщі, в якій одним із чолових аргументів, що спонукує українських максималістів позитивно формувати свої відносини в Польщею, є рахунок на Польщу, як на своєрідний Піємонт їх самостійницьких гасел, що торкаються Наддніпрянської України. Проголошування гасла заборчого імперіялізму супроти України буде причинюватись до зросту східних тенденцій в українців у Польщі, які не будуть бачити змоги опертись на Польщу і Захід, однаково займанницький, що й Схід.

4. На проблему імперіялізму глядимо як на евентуальний наслідок імперіялізму вглиб, як на наслідки культурної розбудови і поширення границь духових впливів. Тими шляхами йшла польська експансія у добі Ягайлонів, коли воєнні виправи були виправила далеким наслідком формальної афірмації доконаних уже культурних „підбоїв".

Тільки такі методи можемо признати сутніми для Польщі і тільки такі методи можуть у наших обставинах зрівноважити наші матеріяльні браки в порівнанні з Німеччиною і Росією. Тому у київській виправі бачимо і її характер окреслюємо як прометейський. У тому ідеалістичному змісті добачуємо саме повноту реалізму і повне почуття дійсности".

— Дуже гарно, що „Мисьль Польска" виступає проти територіяльного займанництва, коли річ іде про українські землі над Дніпром, але мала потіха, коли вона проголошує тезу „культурних підбоїв", у висліді яких, уже тільки як формальне завершення, мало би прийти — територіяльне займанництво! „Культурний імперіялізм" та розбудова можливостей культурницького впливу — це ніщо інше, як асиміляція косцюлками і домами людовими та польськими дворами. Треба було бодай додати, що українці повинні мати повну змогу вести культурницьке суперництво, без сторонничої інгеренції державного адміністраційного апарату, що зправила підтримує польський культурницько-асиміляційний наступ.

—o—

сильну Австрію, до якої належить гарна Руська Галичина як невіддільна частина... По прочитанні тої адреси відповів молодий цісар Франц Йосиф, що приймає з радістю вискази, котрими признано його волю, щоб кожному народові й народности дати рівне право до розвою та що наслідком того українці займуть належне їм місце між народами держави. По цьому привіті цісар розмовляв з членами депутації і шістьох з них запросив до себе на обід.

З цього незвичайного прийняття української депутації і змісту обох промов виказується, що головною темою цих розмов була справа рівноправности українського народу і поділу Галичини. Зате в польській адресі до цісаря, що нею займалися пп. Валеріян Подлевський і Мелітон Пеньчиковський, висловлено побажання, щоб галицька народність не була поділена та щоби в цілому краю тільки одна народність (розуміється: польська) була признана і мала право нації.

Очевидно, що це не могло подобатись нашим передовим громадянам, бо на засіданні Головної Руської Ради у Львові в дні 16. лютого 1849. р. заступник предсідника Іван Борисякевич підніс, що конституційна комісія Державного Сойму противна поділові Галичини, тому треба вибрати з Головної Руської Ради окрему комісію, що подумалаб, якби цю мету конечно осягнути. В нараді над цим внеском предложив член Головної Руської Ради о. Лев Трещаковський, парох з Рудна під Львовом, що якби Державний Сойм не рішив поділити Галичини і створити окрему українську провінцію, то український нарід має відкликати своїх депутованих з Державного Сойму та признати за „зрадника" такого українського депутованого, що ще тоді залишився би в Державному Соймі, коли український нарід зажадав поділу Галичини більше як двіста тисячами голосів (підписаних на петиціях).

(Д. б.)

Свята в краю.

Величавий „День Жінки"

у Старому Самборі.

ПЕРШИЙ ЖІНОЧИЙ ЗДВИГ СТАРОСАМБІРЩИНИ. — 650 ВПРАВЛЯЮЧИХ. — 4.000 НАРОДУ. — ЛУГОВИКИ ДБАЮТЬ ПРО ЛАД.

Дня 6-го ц. м. влаштувала філія „Союзу Українок" у Старому Самборі перший в історії Старосамбірщини здвиг зорганізованого жіноцтва. Збірку на великій громадській площі назначено на 7. годину і вже вчасним ранком вулиці Старого Самбора зароїлись барвними четами жіноцтва та наповнились туркотом фірманок. На здвиг прибула голова „С. У." п. Мілена Рудницька, яку привітали представниці кружків.

В 9. год. рано сформовано похід і жіночі чети пішли до церкви на Службу Божу, яку відправив місцевий парох о. Бенцін. Після Служби Божої жіноцтво вернулося знову дуже справним походом на площу.

Свято на площі відкрила короткою промовою член старосамбірської Ф. „С. У." п-і Мартинникова, що привітала голову „С. У." і далеку гостю свята, делеґатку з Америки, голову „С. У." в Дітройті п-ю Курило. Після цього промовила п-і М. Рудницька. По ній привітали жіноцтво короткими промовами від філії „Просвіти" о. Ю. Татомир і від Союзу Кооператив дир. Ілля Кульчицький. Після цих устних привітів п-і Мартинникова відчитала письменні привіти. Далі хор кр. „С. У." Старий Самбір відспівав гимн „С. Українок".

За хвилину ревісниче дута орхестра із Самбора під батутою свого невтомного орґанізатора й диригента д-ра Юліяна Рабія заграла бадьорого марша і почалась дефіляда. Перемашерували на чолі з головою старосамбірської філії „С. У." п-ею інж. М. Морозовою осьтакі села: Ваневичі, Береги, Блажів, Торчиновичі, Сована, Воля Коблянська, Бусовисько, Лужок Гор., Тершів, Спас, Сушиця Рикова, Ляшки Муровані, Стара Ропа, Стрільбичі, Виців, Бачина, Кобло і Плоске. Дефіляда була незвичайно справна, села запрезентували себе дуже гарно як під оглядом дбайливого строю (майже кожне село мало однакові строї), так теж справного маршу.

Після дефіляди зарядженo одногодинну перерву. Це було конечне, бо деякі села їхали всю ніч і в церкві та на площі кількох жінок зімліло. Після перерви впорядчиці уставляють чети до масових вправ. Лад на площі держать луговики під енергійним проводом п. Волинця (знаного нашому громадянству колишнього змаґуна-атлета). Народу поверх 4.000, площа для вправ необгороджена і порядок доволі важко вдержати. Нарoд поволи, але послідовно, живим муром, чимраз звужує границі площі, призначеної для вправ і луговики мусять раз-у-раз творити довгі живі ланцюги та спихати юрбу з площі, творити кордони, переловлювати очайдушних різникантів, які раз-у-раз тут і там вистрибують із живого муру і поспішно прямують саме до протилежної границі площі і т. д.

За хвилину знак трубкою. Масові вправи під звуки орхестри: „В горах грім гуде..." Вправляє 650 жінок. Під могутні, пориваючі тони підноситься у гору півтора тисячки рук у вишиваних рукавах. Ліс рук у горі, плавно схрещується, плавно опадає в діл, зворот... Навіть злосливе око не помітить десь на кінцях величавого барвного прямокутника якого небудь мильного чи припізненого руху, якоїнебудь дисгармонії. Це овочі праці невтомної голови старосамбірської філії „С. У." п-і М. Морозової та її вірної помічниці п-и Люсі Яремівної. Над підготовою масових вправ працювали вони із таким відданям, що на час школення якогонебудь села винаймали в ньому хату і перебиралися (з парасолею і прімусом) там жити, але теж цей здвиг був найкращим доказом, як багато можна зробити, коли в діло вложити всю душу.

Дальшу частину програми виповнили: деклямація п-и Ю. Кархутівної „На день селянки"; хор Бачини; обрядовий танок „Св. Юр", виведений дівчатками із Старої Ропи; танок „Катерина" — Ваневичі; хор — Блажів; хор — Береги; загальна коломийка трьох сіл: Плоского, Стрільбич і Созані; хореографічний танок — Ст. Самбір; хор — Ґалівка; дуже гарно виведене стародавнє бойківське весілля із села Плоске; хор — Ст. Самбір та символічна інсценізація з Бабини.

Свято закінчилось відспіванням національного гимну.

Цей перший Жіночий Здвиг Старосамбірщини залишив у всіх присутніх дуже гарні враження. До пізна увечір дзвеніли вулиці Старого Самбора нашими народніми піснями та торохтіли сотнями возів, якими розїздились учасники свята, що розвозили у заспані бойківські гори нові сильні враження, що будуть певно спонукою до дальшої творчої праці.

Я. Т.

„День Молоді" в Отинії.

Одним з чергових етапів по дорозі до національного відродження Отинійщини, яка вже майже отряслася з москвофільського дурману, був „День Молоді" в Отинії, що його улаштувала філія „Просвіти" дня 30. серпня ц. р. Сильне враження і незатертий спомин з минулорічного Окружного Свята „Просвіти" притягнули тисячні маси зі всіх сіл отинійської філіяльної округи, що від ранку напливали довгими здисциплінованими рядами до Отинії, щоб там заманіфестувати свою національну свідомість і непереможну силу.

Свято почалося польовою Службою Божою, яку відправив місцевий парох о. Ілля Лабій в асисті о. Левицького з Винограду й о. Меркевича зі Скопівки. По відправі рушив вулицями міста зорґанізований похід, зложений з близько 8.000 учасників, на спортовий майдан Т-ва „Сокіл". Під звуки орхестри ступала гордо молодь і за нею старші з поодиноких сіл з транспарентами; замикала похід кінна бандерія в числі понад 100 їздців зі списами, на яких повівали жовто-блакитні прапорці.

На спортовому майдані уставився похід у кольони перед трибуною, звідки голова філії д-р Степан Дрогомирецький, отвираючи здвиг, повитав молодь теплими батьківськими словами та візвав її до дальшої пляновӧї праці за краще завтра нації. Відтак виголосили привіти: від Української Парляментарної Репрезентації пос. д-р Іван Волянський, від Т-ва „Сокіл" у Станиславові проф. Заслввський, від молоді в Станиславові м-р Ясеницький, від Т-ва „Рідна Школа" в Станиславові м-р Захарчук, від молоді в Надвірній проф. Осадчук, від читальні в Струпкові студ. Василь Пасічняк та вкінці від читальні у Ворові в коротких, але палких і змістовних словах витав молодь господар Федір Волошин.

По привітах вивів проф. Заславський почесний хід, що передефілював перед зібраними побіч трибуни представниками товариств. Бурею оплесків витали зібрані кінноотчиків з Винограду і Ворони, що дефілювали в гарних козацьких строях.

Побіч вправ вільноруч молоді з Ворони, національних танків молоді з Хлібичина і хорових продукцій може найгарнішою точкою програми була інсценізація листа запорожців до турецького султана, прегарно виведена козаками з Винограду й Ворони під вправною режисерією п. Мінчевка-Сіятовського.

Хилилося сонце до заходу, як кінчився здвиг національним гимном. Погода ввесь день була прегарна і здвиг уповні вдався, а піднесені на дусі учасники зі сильними враженнями вертались домів. Був це такий здвиг, що цементує національні почування, викрешує нові вартости і додає гарту та завзятости до дальшої праці.

Учасник.

—o—

Вісти з Ремісничої Бурси

1. **Нова хата.** На днях викінчено праці коло ремонту, так, що від нині Ремісничa Бурса зачинає працю в новій хаті при вул. Бартосівної ч. 3. В порівнанні до будинку при вул. Ходоровського нова домівка виглядає так, як гарна літниськова вілля супроти старого дому в малім місті. В новій бурсі пристосовано всі вимоги гігієни і педагогіки.

2. **Посвячення.** В половині жовтня ц. р. відбудеться посвячення нової бурси. На це свято Рада Т-ва запросить усіх визначніших громадян і представників наших організацій. Окремий комітет уже тепер приготовляє програму цього свята.

3. **Фреквенція.** В новій бурсі є 40, у філії (при вул. Пасічній) 50 питомців. У цей спосіб товариство опікується 90 учениками фахових шкіл. Між ними є один стипендист кружка „Р. Ш." в Стрілиськах Нових. Кружок „Р. Ш." в Чернихові старається також примістити своїх стипендистів у Львові. Акція ця заслуговує на загальну увагу й поширення.

4. **Ремісничий табор.** Завдяки допомозі КВОММ відбувся цього року перший ремісничий табор. Табор перейшов з повним успіхом.

5. **Жертвенність.** Наш поклик у справі збірки на будову бурси знайшов велике зрозуміння. Жертви переступили вже суму 6.000 зол. При пауперизації й обтяженні безлічю збірок наше громадянство дало доказ, як доцінює вагу такої організації, як ремісничa бурса. Все таки збіркової акції ми не покінчили. Йде зима і з нею, нові потреби й видатки. В неділю 4. жовтня ц. р. переведемо у Львові збірку на найбіднішу ремісничу молодь.

Яр.

—o—

Німеччина моральним оборонцем народів.

Гітлерівський конгрес у Нірнберг.

НІРНБЕРГ, 10. 9. ПАТ. Вчора, в приявности Гітлера, членів нім. уряду, генералів, вождів нац. соц. партії, дипльоматичного корпусу та заграничних делегацій, відбулося відкриття 8-го конгресу нац. соц. партії. Перший промовляв заступник Гітлера, Рудольф Гесс. Ствердив, що Німеччина відзискала повну військову суверенність на цілій своїй території та гостро заатакував большевизм, вказуючи на події в Еспанії та на розкладову діяльність „фронтів людових".

Гесс візвав цілий культурний світ до єдности, в обличчі червоної небезпеки. Гітлерівська партія — заявив він — взяла на себе обовязок моральної оборони народів перед большевизмом.

З черги вождь нац. соц. партії в Баварії, Вагнер, відчитав відозву Гітлера. В ній м. ін. сказано: Відродження Німеччини не зашкодило ніякому народові. Тепер Німеччина зачне здійснювати новий 4-літній плян, що його метою є повна господарська самовистарчальність Німеччини у всіх ділянках. Йде про незалежність Німеччини від заграничних сирівців. Цю програму зачне Німеччина здійснювати зараз, як тільки скінчить своє дозброєння.

Відтак промовив канцлер Гітлер. Домагався **„в імя права німецького народу до життя" кольоній для Німеччини,** підкреслив мирні наміри Німеччини і висловив надію, що Европа, також само як Німеччина відродиться лише завдяки мирові.

На закінчення канцлер пристрастно заатакував **Москву, що вона змагає до світової революції.**

В відозві Гітлера до конгресу сказано м. ін.: „Московські кати вже ніколи не відограють жадної ролі в Німеччині. Нац. соц. партія і армія є достаточною забезпекою. Німецький нарід бажає миру з усіми, хто миру хоче. Тому-то в порозумінні з міністром війни я завів 2-літню військову службу. Німеччина почувається тепер цілком забезпечена з нутра і зовні. Рік 1936 — четвертий рік нац. соц. режіму закінчив з обезчещуванням Німеччини".

Непевне положення у Франції.

КОМУНІСТИЧНІ ІНТРИГИ.

ПАРИЖ, ПАТ. Адміністраційна комісія генеральної конфедерації праці проголошує комунікат, у якому піддержує відоме становище у справі невтральности Франції щодо Еспанії. Комісія взиває французький уряд призадуматися над своїм рішенням у справі невтральности та порозумітися з іншими демократичними урядами. Комісія звертається з відозвою до англійських соціялістів, щоби й вони започаткували негайно акцію в цілі якнайскоршого скликання Ліґи Націй, яка зажадала би від всіх народів точного придержування постанов, які випливають з інтерпретації договору Ліґи Націй.

Комісія взиває ще всіх робітників зректися бодай *одногодинного* заробітку, щоби в цей спосіб уможливити ген. конфедерації праці поміч для еспанських родин.

НОВА ХВИЛЯ СТРАЙКІВ.

Уже вдруге за уряду Блюма заліствала Францію хвиля масових страйків. Оба рази страйки викликали крайні ліві чинники. Одначе за першим разом уряд Блюма станув по стороні страйкарів приймаючи їх бажання за свої і таким чином опанував ситуацію. Теперішні страйки мають *виразне політичне підложжа,* бо уряд Блюма протиставився акції генер. конфедерації праці і *комуністів.*

Робітничі, професійні та комуністичні організації скликують наради, на яких дискутують над тим, яке зайняти становище до заяви уряду.

Хоч комуністи докладають усіх зусиль, щоби переперти свої домагання хоч би коштом уряду, позиція уряду є доволі корисна, бо стоять за ним: соціялістична партія і радикальна, яка відразу стояла на становищі невтральности в еспанських справах. Також і в конфедерації праці нема однодушности, тому, що багато сильних спі-

ҐІ ДЕ МОПАСАН.

ЩАСТЯ.

(Докінчення).

Біля халупи кілька кущів винограду, невеликий садок, ще далі — треба ж із чогось жити — кілька великих каштанів, ціле багатство для цієї вбогої країни.

Жінка, що впустила мене, була стара, поважна і на диво охайна. Якийсь чоловік сидів на соломянім стільці; він підвівся, уклонився мені і знову мовчки сів. Жінка промовила:

— Даруйте йому, він глухий. Він має вісімдесять два роки.

Вона говорила справжньою французькою мовою. Це мене здивувало.

— Ви самі корсиканка? — спитав я.

Вона відповіла:

— Ні, ми з континенту. Та вже ось пятдесят літ як ми живемо тут.

Жах і смуток охопив мене, здумавши про пятдесят літ життя в цій похмурій дірі, далеко від міст, де живуть люди. Увійшов старий пастух і всі сіли до обіду, що складався з единої страви — густої зупи з картоплею, салом та капустою.

Підживившись чим було, я вийшов собі посидіти біля дверей; серце мені стискалося від хмурного краєвиду, глибока туга пойняла мене — та туга, що виникає іноді у мандрівців під впливом сумного вечора в пустельному краю. Здається тоді, що твердо настане кінець всьому — й іствуванню, і всесвітові. Під такі хвилини зразу похоплюєш страшну вбогість життя людського, одинокість кожного з нас, марність усього на світі і чорну самотину серця, яке до самої смерти заколисує і обманює себе мріями.

Стара приєдналась до мене, порушена тією цікавістю, що живе завжди у найвідлюдніших душах.

— Отже ви з Франції? — сказала вона.

— Так, мандрую собі для розваги.

— Може ви з Парижа?

— Ні, я з Нансі.

Мені здалось, що вона дуже зрушена. Не знаю, з чого я те побачив, чи, певніше сказати, відчув.

Вона повторила спроквола:

— Ви з Нансі?

Чоловік став у дверях, байдужий до всього, як звичайно глухі.

Вона зауважила:

— Це нічого. Він не чує.

А потім, трошки помовчавши:

— То певне у вас там багато знайомих?

— Так, я знаю майже всіх у Нансі.

— Знаєте родину Сент-Альоз?

— Дуже добре; то були приятелі мого батька.

— А ви як зветесь?

Я сказав своє імя. Вона пильно глянула на мене, а далі промовила тихим голосом, як то буває, коли на людину напливуть спомини:

— Так, так, пригадую. А що сталося з Бріземарами?

— Всі повмирали.

— А! І Сірмонів ви теж знаєте?

— Так. Молодший з них тепер ґенерал.

Тоді вона проказала, тремтячи з хвилювання, туги, не знаю вже з якого складного, дужого й святого почуття, — того, що примушує заговорити раптом про глибоко в душі ховані речі, про людей, чиї імена до дна зворушують серце:

— Так, Генрі де Сірмон. Я його добре знаю. Це мій брат.

Здивований, вражений глянув я на неї. І раптом згадав.

Ця історія колись великого наробила галасу серед шляхетних родин у Льотаринґії. Молоду дівчину, багату і вродливу, Сюзанну де Сірмон викрав гусарський підофіцир із того полку, що ним командував її батько.

Цей жовнір, котрий зумів причарувати доню свого полковника, був парубок із селянської сімї, та гарний, хоч малюй, у синьому доломані. Певне, вона нагляділа його і покохала, бачивши, як проходять один по одному ескадрони. Та як вона з ним заговорила, як домудрились вони зустрічатись і змовитись, як вона насмілилась дати йому до зрозуміння, що любить його, — про це ніхто нічого не знає.

Нікому й на думку не спадало, що має статись.

Якось увечір, коли жовнірові вийшов його речинець, він зник разом із нею. Шукали їх, та не найшли. Від неї не було жадних звісток, і її мали за мертву.

дикатів, як напр. учительський і споживчий синдикат станули отверто по стороні уряду.

Найважнішою небезпекою для уряду є *нова хвиля страйків*, яку без сумніву викликали комуністи.

Одногодинний демонстраційний страйк металюргічних робітників у Парижі перекинувся вже на Марсель, де має всі риси *окупаційного страйку*, бо 80 фабрик металюргічного промислу окупувало *20.000 робітників*. Також *у Ліль, Рубе і Туркоан страйкує 30 тис. робітників*. Застрайкували теж пристаневі робітники в Гавр. Хоч страйки, які тепер ненадійно вибухають, мають економічний характер, одначе факт, що вони вибухують саме тепер, у хвилині сильного конфлікту між комуністичною партією та урядом, доказують, що їх *інспірують комуністи*.

Як подають останні вісти Торес, секретар комун партії вислав до адмін. комісії соціялістичної партії лист у справі спільного обговорення наболілих справ. Соціялістична партія погодилася на пропозицію комуністів

Події у Стрийщині.

В Корчині Рустикальнім пов. Стрий появилися протижидівські летючки в українській мові. Ці летючки підписує ОУН (?). В громаді Орава і Плаве спалили невідомі люди 3 стіжки сіна Якова Гальперна, 3 стіжки сіна Аврума Штайнінгера і 3 стіжки Лейби Шварцбарта. В Козлові підложив хтось вогонь під дах Аврума Лібесмана, але господар і служниця почули підозрілий шелест і в пору ще згасили пожежу. В Кавськім забрав хтось Хаїмові Клінгерові 30 кіп вівса зложеного на полі. Невідомі люди пообтинали колосся, залишаючи солому в копицях, так що Клінгер завважив шкоду тоді, коли хотів звозити збіжжя домів.

—o—

АРАБИ ВБИЛИ КОНФІДЕНТІВ.

ЄРУСАЛИМ, 10. 9. ПАТ. На двох арабів, поліційних конфідентів напали в Єрусалимі арабські терористи і одного конфідента вбили, а другого ранили. Араби обстрілювали англійські стежі біля Нес Ціону. В кольонії Дрезен біля Майдаль Гедера невідомі справники накоїли багато шкоди.

Невдалий експеримент.

Від одного самоуправного діяча з краю дістаємо такі уваги:

Від квітня 1935. р. заведено — на підставі дуже кепських взорів інших держав — і на галицькім терені т. зв. збірні громади. Мало це бути полекшею для населення і для повітової адміністрації. Частинно здійснилось тільки те друге, бо староства і повітові виділи трохи відтяжені. Зате населення дістало нову і дорогу бюрократичну установу. Давніше оплачувала громада війта і писаря, які всі урядові справи полагоджували на місці, комунікуючися в ряди-годи з повітовими властями. Тепер давного війта назвали „солтисом“ а писаря „помічником солтиса“, які дальше є на утриманні громади, але контактуються вже не з повітом, але з „ґміною“ (волостю).

А ґміна оплачує знову з громадських фондів: війта, секретаря, 2—3 помічників секретаря, машиністку, дорожника, возьного — яких 7—8 осіб на те, щоб бути посередньою інстанцією при полагоді у старостві ріжних справ поодиноких громад. Таке посередництво коштує яких 15.000 зол. річно! І яка пільга для громадян? За всякими посвідками, свідоцтвами і т. ін. треба йти до волости, яка видає їх щойно на підставі посвідки солтиса. Значить: замісць одної посвідки, треба двох, — замісць улекшувати процедуру, ускладнюється її, замість улекшувати людям життя — затроюється його.

Тепер дивляться люди на „ґміни“ як на новий „допуст божий“ і ухвалюють на громадських радах відлучитися від волостей та висилають ці постанови просто до воєвідства. Відповіди поки що ніхто ще не дістав, але вже деякі характерні війти, не хотячи бути пятим колесом при возі, — добровільно зі своїх становищ уступають.

Довідуємось, що уступив вже м. ін. в дрогобицькім повіті війт волости Найдорф п. Юліян Карпінський.

Можна сподіватись, що чинники, реалізуючі гасло „Фронтом до села“, призадумаються над доцільністю того нефортунного експерименту. Нарікають на нього не тільки українські селяни, але й польські: чи не можнаб повести спільної акції проти збірних громад, а колиб це було неможливо — бодай енерґійну власну акцію? Бо те, що окремі наші люди резиґнуватимуть зі становища війтів (їх і так небагато!) — справи не розвязує: навпаки, може і погіршує її, бо на місце такого характерного війта завжди найдеться 10 кандидатів, що станують нещастям села.

Ґен. Ридз-Сьміґли повернувся.

КАТОВИЦІ, 10. 9. ПАТ. Сьогодні повернувся до Польщі із своєї політичної поїздки ґен. Ридз-Сьміґли. В год. 8 рано приїхав польський ґенераліссімус до Катовиць, де уладили йому величаве привитання. У привитанні взяли участь військові, урядові та громадянські кола. Витав його маршал шлеського сойму промовою. З Катовиць відїхав ґен. Ридз-Сьміґли в дальшу дорогу. Тріюмфальне привитання уладили йому також у Сосновці. Приїзд поїзду, яким їхав ґен. Ридз-Сьміґли, звістили всі фабричні і залізничі гудки. Такі привитання уладжують йому скрізь по дорозі.

Привітання ґен. Ридза-Сьміґлого.

ВАРШАВА, 10. 9. ПАТ. В год. 1.45 вполудне приїхав тут головний вожд польської армії ґен. Ридз-Сміґли. Цілий двірець був прибраний прапорами, ґірляндами і транспарентами. Ґенерала привитали премієр ґен. Славой-Складковський, маршал сойму Цар, віцемаршал сенату Баранський, ґенераліція з міністром військових справ ґен. Каспшицьким, члени французької амбасади, представники міста і т. д. Перед двірцем зібралася багатотисячна товпа.

—o—

Буревій знищив збір родзинків.

СТАМБУЛ, 10. 9. ПАТ. Буревій, що пройшов над Смирною, знищив половину збору родзинок і 65 тис. мішків із родзинками, призначених на експорт. Шкоди дуже великі, також і в інших околицях Туреччини.

І от тепер я найшов її в цьому неприявітному нрі.

— Памятаю, добре памятаю, — сказав я. Ви панна Сюзанна?

Вона кивнула головою: так! Сльози котилися їй з очей. Показуючи очима на старого, що стояв нерухомо на порозі халупи, вона промовила:

— Це він.

І я збагнув, що вона й досі любить його, і досі дивиться на нього зачарованими очима.

— Чиж були ви щасливі, принаймні? — спитав я.

А вона відповіла повним щирого почуття голосом:

— О! Дуже, дуже щаслива! Він мені дав велике щастя. Я ні разу не каялась.

Я дивився на неї, сумний, здивований, вражений могутністю любови! Ця багата дівчина пішла за ним, за простим селянином. З неї самої зробилася селянка. Вона звикла до його життя, позбавленого найменшої розкоші, догідности, елеганції, і перейнялася простими його звичками. І вона ще й тепер кохала його. Панська доня обернулась у звичайнісіньку мужичку — в чепчику, в полотняній спідниці. Сидячи коло деревяного стола на соломяному стільці, їла вона з глиняної миски капусняк із салом. Спала обіч свого чоловіка на соломяннику.

І не було в неї інших думок, тільки про нього! Вона не шкодувала ні за пишними строями, ні за тканинами дорогими, ні за оздобами, ні за мягкими меблями, ні за теплими у шпалерах покоями, де струмують завжди тонкі парфуми, ні за перинами, що в їх так любо поринає тіло. Нічого їй не треба було, опріч його. Він — був усім для неї.

Молодою дівчиною покинула вона життя, покинула те коло, де виховалась, і тих людей, що вигодували її й любили. І він становив для неї все, чого бажають про що марять, чого сподіваються люди. І він до краю сповнив щастям її життя.

Щасливіша вона не моглаб бути.

І цілу ніч дослухаючись, як хрипло дише старий жовнір, лежачи на вбогім ліжку, поруч тієї, котра пішла за ним далеко, я думав про цю дивну й просту історію, про це таке повне і такими бідними засобами осягнене щастя.

Рано вранці я вийшов, стиснувши руки старому подружжю.

Оповідач замовк. Одна з жінок промовила:

— Ну, вона мала надто близький ідеал, надто примітивні потреби і надто невеликі вимоги. Певне, була просто нерозумна.

Друга на те повагом:

— Дарма! Вона була щаслива.

А там, на видноколі, Корсика тонула в нічній темряві, зникала поволі в морі; велитенська тінь її зливалася з імлою, так ніби вона зявилась була саме для того, щоб розказати історію вірної та невибагливої пари, що найшла собі притулок на її берегах.

Переклав **М. Рильський.**

—o—

НОВИНКИ.

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 4-20

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** у Львові чергові сходини відбудуться дня 11. вересня в год. 7. увечір. Д-р Ярема Малис читає реферат п. н.: „З казуїстики захорувань плаври".

— **Перенесено** робітню футер Карпяка на Зиблнкевича 4. 2701 1—2

— **Академічні Вечорі у Станиславові.** В неділю 13. ц. м. заходами Філії „Просвіти" в Станиславові відбудеться в салі „Народньої Торговлі" виклад проф. д-ра Миколи Чубатого зі Львова на тему: „Східні і західні впливи в українській Церкві". Початок в год. 18.

— **Україніка.** Загребський щоденник „Hrvatska Straža" ч. 206. з 8. вересня ц. р. принесла Пастирський Лист митрополита Шептицького п. н. „Ukrajinski metropolita d-r Septicki proti komunizmu".

— **Велика військова дефіляда у Львові** відбудеться в понеділок, 14. ц. м. при участи військ, що вертатисьмуть із маневрів. Число військ подає польська преса на 50 тисяч. З цього приводу президент м. Львова, д-р Островський видав відозву до населення, щоби прикрасило доми прапорами. На пл. Галицькій будують дві тріюмфальні брами та кілька трибун для військових і цивільних достойників. Публика може приглядатися дефіляді на просторі від Бернардинської площі до Великого Театру. Доступ тільки за оплатою на фонд краєвої оборони. Дефіляда триватиме від год. 11. до 6. попол.

— **Ревізія.** В Ковалівці пов. Бучач поліція перевела ревізію в хаті Василя Дідюка і конфіскуючи кілька легальних брошур, арештувала його. Після списання протоколу пустила Дідюка на волю.

— **Рогатинщина задеревлюється.** В рогатинському повіті почалась широка акція засаджування доріг і громадських неужитків деревами. В останньому часі засаджено коло 13 тисяч овочевих деревець.

— **Електрифікація долини горішнього Пруту.** Головна дирекція державних лісів у Карпатах уладжує при новому тартаку в Микуличині державне електричне заведення, що постачатиме електричну енергію для всіх літнисьнових місцевостей в долині горішнього Пруту, отже Ворохнка, Ворохта, Татарів, Жнець, Підлєснів, Микуличин, Ділок, Ямна, Камінь Довбуша, Яремче, Дора, Делятин і Любіжна. Головна електрівня буде в Микуличині, а помічні резервові електрівні в державних тартаках у Ворохті і Делятині. Електрична сітка 35 км. завдовжки буде лучити державні тартаки в Делятині, Микуличині і Ворохті, через що вирівнається обтяження поодиноких заведень. Правильна доства електричної енергії розпічнеться впродовж 8 місяців від державного признання.

— **За тероризування робітників** підчас хліборобського страйку васуджено в Рудках Йосифа Деревинку на 12 місяців вязниці, М. Маланюка на 10, а В. Катоза на 4 місяці вязниці.

— **Новий емеритальний закон.** Союз польських емеритальних організацій одержав від міністра скарбу повідомлення, що уряд виготовляє новий проект закона, який обіймає всі емеритальні проблеми. Проект буде предложений під наради на найблищчій буджетовій сесії соймy та сенату. Як відомо, зорганізовані емерити домагаються знесення декрету, що відбирає їм частину літ т. зв. заборчої служби, наслідком чого багато з них знайшлося в нужді.

— **Ренти умових працівників.** Заведення суспільних обезпечень виплатило в першому півроці ц. р. 19 міл. 427 тисяч зол. на емеритальні чинитьби умовим працівникам. В порівнанні з попереднім роком згадана сума виказує значний зріст. Вона обіймає інвалідські, старечі і вдовині ренти.

— **Летунський алярм у Львові** відбудеться в суботу 12. ц. м. у вечірних годинах між 22-ою і 24-ою. Сигнал алярму подадуть фабричні і залізничі гудки довгим, триваючим 1—2 хвилини свистом. Рівночасно погасять у місті всі ліхтарні. Алярм відкличуть також свистом гудків. На цей час буде здержаний рух у місті а всі освітлені вікна повинні бути щільно заслонені. Також усі реклями мають бути погашені. Хто не буде придержуватися цих заряджень, цього

НІМЕЧЧИНА ЗБІЛЬШУЄ ВОЄННУ МОРСЬКУ ФЛЬОТУ.

Берлінські часописи пишуть, що Німеччина приготовлює новий плян морських зброєнь. Мабуть цей плян виконають у порозумінні з Англією, яка годиться в обличчі совітської безпеки на будову більшої скількости німецьких підводних лодок, виходячи з заложення, що німецькі морські зброєння не можуть у ніякім разі бути для Вел. Британії небезпечними.

—o—

В ПОРТУГАЛІЇ СПОКІЙ.

ЛІСБОНА, 10. 9. ПАТ. Стан облоги припинили. Тільки на воєнних кораблях і в морських установах істнують деякі загострення.

—o—

ОБОРОНЦІ АЛЬКАЗАРУ НЕ ПІДДАЮТЬСЯ.

МАДРИД, 10. 9. ПАТ. Над Альказаром ширіє заграва пожежі. Червона артилерія обстрілює Альказар безупину. До повстанців прийшов був червоний посол, щоби візвати оборонців Альказару до піддачі. Повстанці впустили посла до Альказару, але заявили, що не піддадуться. Після того червоні ще дужче почали наступати на Альказар.

—o—

ВИСТАВА РЕМЕСЛА ЛЬВІВСЬКОГО ВОЄВІДСТВА.

6. вересня ц. р. відкрили виставу ремесла львівського воєвідства із показом учнівських праць. Промову виголосив дир. Чоловський, віцепрезидент Реміснячої Палати Горніг. Виставу відкрив представник Кураторії. Вистава буде отворена щодня від год. 9-ої до 2-ої і від 3-ої до 6-ої попол. в міськім музею мистецького промислу при вул. Гетьманській 20.

потягнуть до карно-адміністраційної відповідальности.

— **Трамваєвий рух у Львові** 14. вересня (понеділок) між год. 8.10 і 17. припинять з причини повороту військ із маневрів. Курсуватимуть лише трамваї на відтинку Головний двірець, Алея Фоша, Льва Сапіги, Коперника до вул. Сикстуської. На цьому відтинку курсуватимуть вози лінії „1". Около год. 17. в міру відмаршу військових відділів із дефіляди постепенно буде відбуватися рух на всіх трамваєвих лініях.

о. О. ПРИСТАЙ. 100)

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

ПРОЄКТИ.

Восени минулого року Корпорація розписала конкурс на проєкти українського павільону в Америці і в Краю. Наспіло 6 проєктів американських архітектів і 5 зі Старого Краю. Найкращі з тих проєктів будуть поміщені в українських часописах, а проєкти, нагороджені першою і другою нагородою будуть відбиті у формі листівок і розіслані всім місцевим Комітетам для розпродажі.

ПЛОЩА І ПАВІЛЬОН.

Корпорація порозумілась з Центральним Комітетом Шікаґовської Вистави щодо місця під український павільон і залишила за собою умовне право скористати з цього призначеного місця, як тільки Корпорація буде мати потрібні фонди, щоб почати будову павільону. Місце під павільон в дуже гарному положенні і з цього боку дає певну запоруку численної фреквенції.

ЗІЗД НА СХОДІ.

Щоби запевнити співпрацю всіх українських установ, Корпорація вислала була своїх репрезентантів в особі голови д-ра Сіминовича і фін. секретаря п. М. Белеґая, які відбули наради з представниками всіх українських Союзів і Преси і добились запевнення співпраці і помочі від українських часописів для цілей пропаґанди.

Вислідом цих нарад було признання конечности влаштувати Український Відділ на Світовій Виставі і визнати Корпорацію, як орґанізацію, яка повинна перевести в життя уряджения Українського Відділу.

Після цих нарад відбулися наради ширшого громадянства в Ню Йорку і Філядельфії, які одобрили дотеперішню діяльність Корпорації, однак з огляду на фінансову скруту запропонували Корпорації зменшити дотепер намічений буджет до половини і обмежити уряджения Вистави до зменшеного буджету.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ.

Для помочі екзекутиви і успішнішого розподілу праці Корпорації, конференція представників Союзів і Преси піддала Корпорації думку створити при Корпорації Діловий Комітет, якого завданням булаб фахова праця над Виставою. У склад цього Комітету входять: технічний референт, референт пропаґанди і преси та референт фінансовий.

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ.

Корпорація поробила відповідні заходи щодо Українського Тижня на Виставі, який призначений на час від 14-го до 20-го серпня. Кульмінаційним днем цього Тижня буде Український День на Солджерс Філд дня 17-го серпня, де буде виставлена українська програма з танцями, піснею, музикою і т. п.

Підчас Українського Тижня намічується також Український Конгрес, День Української Молоді, як також осібні дні для окремих віроісповідань.

ПЛЯН ВИСТАВИ.

У порозумінні з Краєвим Допомоговим Комітетом, як також з Українською Господарською Академією в Подебрадах устaлено Відділи Української Вистави в Шікаго, а саме:

1. Відділ Народнього Господарства України, що обійматиме мапи і порівняльні діяграми сільського господарства, підземних богатств, промисловости, запаси водної енергії України, діяграми шляхів і т. д.

2. Відділ Мистецький, обійматиме модерне малярство і різьбу, де виставлятимуть свої праці українські артисти з Краю і заграниці, дальше народнє мистецтво — етнографічні і музейні збірки, вироби домашнього мистецького промислу, як килими, дерево-різьби, кераміка, примітивне вишивкарство.

3. Відділ Історичний — обійматиме памятки української державности, як збірки грошей, марок, зброї, портретів історичних постатей і т. д.

ДОТЕПЕРІШНА ЗБІРКОВА АКЦІЯ.

Дотепер Корпорація вібрала на Українську Виставу 4.200 долярів, в тому українці міста Шікаґо 1.200 долярів, Стейт Ню Йорк 725.76, а саме місто Ню Йорк 321.55, Стейт Конектікат 451, Стейт Ню Джерси 371, Стейт Пенсильвенія 192.10, Стейт Огайо 160.52, Стейт Мінесота 113, Стейт Род Айленд 110. Інші стейти прислали ще менші суми. Канада до тепер прислала 606 долярів.

Щоб збудувати Український Павільон, треба щонайменше 15.000 долярів. На уряджения Вистави всередині, закупно потрібних експонатів, асекурацію, видрукування відповідної пропаганди і адміністрацію треба 5.000 долярів. Досі зібрано 4.200 долярів; Український Тиждень Збірки мусить принести 14.800 долярів, або плян Корпорації не можна буде в цілости виконати.

Тому Корпорація горячо апелює до всіх Хвальних Виставових Комітетів, а через них до всього українського громадянства перевести енергійну збіркову кампанію підчас Українського Тижня, щоб цей Тиждень приніс конечно потрібну суму гроша.

Ще тропки більше зусилля і посвяти, а ціль буде осягнена.

Покажім, що ми гідні козацького гасла: Або добути, або дома не бути!

Рідний Край чекає нашої відповіди.

Українська Виставова Корпорація Всесвітної Вистави в Шікаго.

Д-р Мирослав Сімннович, голова, Ст. Куропась, секретар,
М. М. Белеґай, секретар, Тарас Шпікула, касієр.

(Далі буде).

— **Зїзд реставраторів** відбувся 9. і 10. ц. м. у Львові при участи 150 осіб. Після привітів виголошено два реферати на фахові теми, після чого учасники зїзду відвідали фабричні заведення львівських броварів. Дальшу програму зїзду виповнили реферати з ділянки податкових і організаційних постулятів реставраційного і готелярського промислу. На другий день ради ли комісії і врешті принято низку резолюцій.

— **Хто виграв?** У сьогоднішнім тягненні держ. клас. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 20.000 зол. на ч. 158392, 10.000 зол. на ч. 5814 90127 154752, 5.000 зол. на ч. 94180 129858 168005, 2.000 зол. на ч. 10064 36656 52080 56581 59118 63224 63498 63892 73021 80623 88868 94049 95431 110705 140204 154828 160178 165955 182464 186058, 1.000 зол. на ч. 876 1138 4808 12638 13496 14915 17101 34391 36102 39634 63847 82670 86001 92012 98472 103711 114187 121593 132551 132383 146581 171235 186725 188907 192423.

— **Робітничі ренти і запомоги.** За останніми обчисленнями в заведенні суспільних обезпечень в червні ц. р. виплачено суму 1 міл. 615 тисяч робітничих рент і запомог. Сюди належать ренти старечі, інвалідські і сиротинські.

— **Фальшівники грошей перед судом.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові ведеться розправа проти фальшівників грошей, числом 13 осіб, яким закинено, що виробляли і пускали в обіг фальшиві монети, 5 і 10-золотові та 50-сотикові. Провідниками фальшівників і головними продуцентами грошей були Петро Якобще, Володислав Гданський і Григ. Пташнік. Інші обвинувачені пускали гроші в обіг. Розправа потреває кілька днів.

— **Львівська хроніка.** Професор львівської політехніки, д-р Чеслав Речинський, помер у Зимній Воді під Львовом, в 58 р. життя. — Управителем львівського відділу ПАТ. став від 1. ц. м. ред. Едв. Козловський. — 21-літню Амалію Фогель засуджено на 7 місяців вязниці з припиненням кари за те, що підчас вуличних заворушень у квітні ц. р. заохочувала ексцедентів на вул. Л. Сапіги перевернути автобус.

— **Краєва хроніка.** В Павелчі пов. Станиславів згорів людовий дім Т.Ш.Л. — Під Станиславовом паровіз переїхав на смерть глухонімого І. Ґонту, що йшов залізничим шляхом. — В Трускавці піймали одного жебрака з Варшави, що в елеґантному вбранні приїхав на лікувальний сезон.

— **Число радіослухачів більшає.** В дні 1. вересня ц. р. було в Польщі 536.576 абонентів радія. В порівнанні з днем 1. серпня число радіоабонентів зросло на 4.496, а в порівнанні з 1. вересня 1935 р. на 132.977.

— **Трагічна асекураційна спекуляція.** В магазині мод З. Гельмана в Станиславові вибухла пожежа, що знищила більшу часть товарів. Тому що вогонь повстав серед загадочних обставин, виринуло підозріння, що пожежу спричинено навмисне, щоб дістати асекураційне відшкодування. Склеп був обезпечений на 35 тисяч зол. Не основі зібраних познак арештовано Гельмана, його жінку і три особи із склепової обслуги. Під враженням арештування Гельман умер на удар серця.

— **З Польщі.** У Варшаві арештували адв. Веслава Риковського під закидом спроневірення депозитів і інших ошуканств. — Адміністраторові маєтку Верожбіце вкрадено 1.300 долярів. Поліція арештувала його господиню Пелагію Слімаковську, бо вкрадені гроші знайшли зашиті в її сінику. — В Чарней Всі пов. сокульського біля Білостоку невідомі вломники вбили в ночі кс. Почобут-Подляніцького. Душогуби не взяли нічого. — Польська фільмова артистка 24-літна Еліза Шопен кинулася з III. поверху з мешкання лікаря, в якім нещасливо любилася, і згинула на місці.

— **Великі грошеві зловживання** викрили в союзі залізничих працівників у Варшаві. Підчас неприсутности члена управи і бухгальтера Дороша переведено шконтрум, яке виявило фальшиві ведення книг і спроневірення, що доходять до 100 тисяч зол. Дорош утік, але після розписання стежних листів його зловили. Арештовано теж двох його спільників, Петра Мечніковського і Ром. Тренчеля.

— **Нова дамська фризура.** У Відні відбулися збори дамських фризієрів, щоби вирішити моду на дамську фризуру на рік 1936-7. Фризієри заявилися за тим, щоби жінки запускали волосся так, щоби карк був закритий, а при освіжуванні волосся вводити відтінки.

— **Загадочні бомби.** На західному двірці у Відні та у вагоні потягу на стації Вольфсбегкобель біля Семерінгу вибухли дві бомби. Одну особу ранило.

— **На міжнародньому конгресі астрольогів** у Діссельдорфі покликано до життя міжнародній союз астрольогів, що працюють при помочі наукових метод. Головою союзу став д-р Губерт Корш. Осідком союзу буде Дісельдорф.

— **Місто духів.** Недалеко американського міста Гарізон стоїть зовсім порожнє містечко, що його називають „містом духів“. У 1875 р. було тут 5.000 душ населення. Тоді його мешканці видобували з околичних копалень срібла вартости 100 міл. дол. річно. Копальні вичерпалися і місто опустіло. Тільки вітер віє там, де кипіло колись життя.

— **Ріжні вістки.** Біля Сен Рафаель у південній Франції горять ліси на великому просторі. — В Каліфорнії біля Льос Анджелес горять масово трави, причому пожежа знищила поверх двацять фарм. — В околиці Гарвалю в Індіях обірвалися гори і земля засипала сім місцевостей з сотками мешканців. — В Мадриді розстріляли 7 португальських громадян під закидом шпигунства в користь повстанців. — В Німеччині заборонили вживати залізні сильця до ловлення звірят. — В румунських університетах мають встановити окрему поліцію, що берегтиме порядку і спокою серед студентів. — В університеті в Токіо розпочались виклади про християнізм. — Біля Бовкур розбився французький військовий літак, причому погибло 6 осіб. — На летовищі в Ясах згинув один військовий летун, впавши з літаком. Подібний випадок стався в Шав. — Голяндська наслідниця престолу кн. Юліяна заручилася з кн. Бернардом Шавмбург-Ліппе.

З кіна.

Кіно „Касіно“: „Мері Роз“.

Велика оперова співачка покидає несподівано сцену, щоб вибратися у далеку дику країну серед лісів Квебеку, де ховається її брат, збіглець із вязниці. Вона любить свого брата безмежно і знає, що він провинився перед законом без великої вини, навіть несвідомий своїх злочинів. Славна артистка Мері-Роз Фльор попадає у країну повну індіян, несвідома небезпек, які її ждуть. У цій мандрівці зустрічається вона з молодим американським поліцистом, який має саме відшукати її брата та заарештувати його. Поліцист має чудовий голос і зараз пізнає, з ким має діло, водночас догадуючись, яка мета мандрівки молодої дівчини. Більшу частину фільми займає подорож цієї молодої пари — закоханої від першого погляду. У настроєвих хвилинах вони обоє співають. Головну ролю грає Жанета Мекдональд, відома співачка із прегарним голосом; її партнер — дуже добрий тенор, в Европі невідомий, Едді Нельсон. Фільма може мати успіх як опера з гарними краєвидами.

Дивогляди.

ПОПІВАНИЙ.

ВАРШАВА, П.А.Т. З прогулькою „гуральською“, яка приїде по дводеннім побуті у Львові, їде група гуцулів із Жабя, Космача, Надвірної, Косова. Приїдуть вони у мальовничих строях зі своїми музичними інструментами, щоби попописуватись перед Варшавою чаром пісень, музики і танців. Мотивом музики був свист вітру, що віє з верхів Говерлі і Попіваного (в оригіналі „Попіваного“).

Може ПАТ бува помилився, бо повинно бути або Піп-Іван, Піп-Івана, або хіба... Попіяного.

Дописи.

КАМІНЕЧЧИНА.

Де взяти грошей на дитячий садок? Желехів Вел., пов. Камінка Стр., досить велике, та при цьому бідне село. Цього року вкінці дозволило старостсво відкрити дит. садок. Та виринула нова трудність. Де взяти грошей на цей садок? Родичі не можуть покрити всіх видатків, цеж за тяжко на їхню кишеню, а грошей треба багато! Але є в селі кількох студентів, що разом із своїм провідником, богословом Дм. Новосадом, взяли цю справу у свої руки. Підготовили виставу „Турецькі старости“, що її відіграв амат. гурток при кружку „Р. Ш.“ двічі, дали „День Матері“, влаштували районовий попис дитячих садків і попис рідношкільного доросту із вправами та нац. танками на фестині. І ось: крім морального та виховного дорібку матеріяльний прихід із цих імпрез дуже задовільний. Заробленими грішми покрито всі видатки, звязані з дитячим садком, ще й готівки лишилось к. 130 зол. Це вже запасний фонд на садок у черговому році. Лиш охоти до праці і дрібки ініціятиви, а все можна зробити по наших селах, бо матеріял маємо добрий. Чейже в кожному селі найдеться інтелігент! А тоді Камінка не булаб позаду, але світилаб прикладом...

Каміневчанин.

КОМАРНЯНЩИНА.

Свято-ювилей в 10-ліття читальні „Просвіти“ в Горожанні Малій. Приготування до ювилею читальні було в повнім ході вже від двох місяців. День ювилею визначений був на 9. 8. ц. р., одначе через непогоду перенесено його на день 30. 8. ц. р. Гарний соняшний день стягнув чимало людей зі сусідніх сіл повіту львівського, жидачівського і дрогобицького. Села Сайків, Вербіж, Розвадів, Надітичі, Устє, Новосілки Оп., Річиців, Горожанна Вел. і Колодруби були на цьому святі чисельно заступлені. Свято почалось богослуженням, на якому співав міш. хор зі Сайкова, а о. М. Ванькович, місцевий парох і голова читальні, виголосив гарну, відповідну до хвилини проповідь та відправив по богослуженні панахиду за померших членів читальні, на якій співав муж. хор під управою дир. Луцького. Відтак величавий похід чвірками в найкращім порядку на чолі з трубною орхестрою „Сокола“ з Комарна, делегатами Філії „Просвіти“ з Комарна та виділом місцевої читальні перейшов з церкви в Сасці Домінікальній до Горожанни Малої на площу, де відбулось ювилейне свято. Тут перший промовив делегат і голова Філії „Просвіти“ з Комарна п. р. О. Утриско, передаючи заразом привіт ювилятці від усіх освітньо-культурних установ Комарна. Відтак промовляв голова читальні о. Ванькович, по нім секретар читальні Гриць Возьний подякував усім гостям за участь. По гарно виголошеній декламації М. Бабійчака „До живих і мертвих“ орхестра відіграла „Боже великий єдиний“. По обідовій перерві відбувся на площі фестин, на якому хлопці під проводом М. Бабійчака, дівчата з вінками і доріст зі садка зі шабельками під проводом п. Кушнікової, провідниці місцевого дитячого садка, виконали гарно низку вправ: вільноруч, вінками, шабельками, вежі і танок „Катерина“ під звуки трубної орхестри. Вправляючих було коло 100, яких публика нагороджувала бурею оплесків по кожній вправі. Ювилей завдяки добрій підготові виділу читальні, зокрема його голови і секретаря, провідниці місцевого дитячого садка і М. Бабійчака пройшов незвичайно гарно. Учасників коло 2.000. Успіх матеріяльний також гарний. З приводу цього ювилею слід замітити, що село Горожанна Мала було до війни побіч Рімна в нашім повіті найбільшим москвофільським гніздом, де довгі роки був парохом о. Заяц. Сьогодні завдяки невтомній праці дир. Луцького й інших одиниць село зовсім змінилось так, що ні сліду не лишилось із колишнього москвофільства

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЧИ ЛЮДИНА МАЄ ДУШУ? Бібліотека релігійної освіти, ч. 7. Жовква 1936. Стор. 29, 16°.

О. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЧИ Є ЖИТТЯ ЗА ГРОБОМ? Бібліотека рел. освіти, ч. 8. Жовква 1936. Стор. 32, 16°.

О. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЧИ БОГ УПРАВЛЯЄ СВІТОМ? Бібліотека рел. освіти, ч. 9. Жовква 1936. — Стор. 32, 16°.

О. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЧИ СОЦІЯЛІСТИ МАЮТЬ СЛУШНІСТЬ? Бібліотека рел. освіти, ч. 10. Жовква 1936. Стор. 32, 16°.

25-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ ЧИТАЛЬНІ Т-ВА „ПРОСВІТИ" В ЛАЗАХ (ПОВІТ ЯРОСЛАВ). 1911—1936. Друге ілюстроване видання. Ярослав 1936. Стор. 30, 16°.

ЖУРНАЛИ.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. Каліш. Р. III., ч. 22-23 за вересень-жовтень 1936.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльоків Р. Ш.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

Заболотів:

11. IX. Дума про Нечая.

З Заболотова театр вступить до Гвіздця.

Коломия:

Премієра „КАМОГРЯДЕШИ?" (Quo vadis ?)

19. IX. I-а частина.
20. IX. II-а частина — вперше.
21. IX. I-а частина.
22. IX. II-а частина — вдруге.
23. IX. Рожевий шлях.

З Коломиї театр іде з тою самою виставою до Делятина. Надвірної і Станиславова.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобілевича.

Чортків:

11. IX. Вуйко з Гваделюпи (Муж двох жінок).
12. IX. Німа теща.
13. IX. год. 8. веч. Інваліди.

Біла:

13. IX. год. 3. попол. Дівча з Маслосоюзу.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.

12. IX. Львів. Саля Театру Ріжнородностей.

З огляду на обмежену скількість місць адміністрація Хору просить вчасніше замовляти білети в „Нар Торговлі" (Ринок 36).

15. IX. Судова Вишня.
16. IX. Мостиська.
17. IX. Перемишль.

Великий Театр:

Пятниця, 11. IX. год. 8. веч. „Всякі права застережені", виступ Мар. Мачинського.

Субота, 12. IX. год. 8. веч. опера „Гофманові казки".

Неділя, 13. IX. год 3.30 поп. „Трафіка пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 24. „Всякі права застережені".

Понеділок, 14. IX. год. 8. веч. „Всякі права застережені".

Вівторок, 15. IX. год. 8. веч. опера „Фавст".

Театр Ріжнородностей:

Неділя, 18. IX. год. 8. веч. „Пані пресесова".

Вівторок, 15. IX. год. 8. веч. останній раз „Пані пресесова", ціни найнижчі,

Цирк Станевських

(вул. Пелчинська)

щодня початок вистави в год. 8.30 веч. У вівторок, середу, суботу й неділю по дві вистави: в год. 4.30 попол. і в год. 8.30 вечером.

Кіна.

АПОЛЬО: „Не забудь про мене" з Вен. Джіґлі.

АТЛЯНТИК: „Ритмайстер фон Верфен".

ВАНДА: „Пекло", „Вибухова бльондинка".

ҐРАЖИНА: „Пісня кохання" з Кепурою. „Рапсодія Балтику".

КАСІНО: „Розе-Мері" з Жан. Мекдональд.

КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплїном.

МАРУСЕНЬКА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплїном.

МЕТРО: „Розсміяні очі" з Шерлі Темпль і додатки.

МІРАЖ: „Ідемо по щастя", „Тайни Перану".

МУЗА: „Петер Ібетсон".

ПАКС: „Буря над Андами".

ПАЛЯС: „Малий моряк".

ПАН: „Запрошення до вальса" з Лілїяною Гарвей.

РАЙ: „Іх Ексцеленція бабуся".

СВІТ: „Тайна малої Шерлі".

СТИЛЕВЕ: „Біла парада" та ревія.

ТОН: „Авто ч. 99", „Руки на столі".

УТІХА: „Демон золота", ревія „Під сонцем Швеції".

ХИМЕРА: „Малий король".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Здовж Дунаю".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 11. вересня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.12 Концерт, 15.40 Концерт для молоді, 17.00 Спів, Юнґбавер сопр., 17.30 Мар. музика, 17.55 „Сумерк богів" оп. Р. Вагнера, 23.40 Вальси давніх часів, **Кошиці** (259,1) 17.40 Спів, 18.00 Форт. ресітал, **Прага** (420.2) 19.55 Веселі нар. пісні, 21.00 Із літніх симф. концертів, **Париж** (1648) 11.00 Концерт, 13.15 Пісні, 18.00 Словно-муз. авд. для дітей, 20.00 Форт. ресітал, 20.45 „Ле сір вержі" ком.-опера Гераса, **Білгород** (437,3) 17.00 Сп. ресітал, 17.40 Квартет, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, пісні, 16.30 Форт. ресітал, 19.20 Сп. ресітал, пісні Шуберта та Брамса, **Мінхен** (405,4) 16.10 Авд. для дітей, 16.50 Арії Баха на два форт., **Будапешт** (549,5) 12.05 Сп. ресітал, 12.55 Форт. ресітал. 13.30 Циг. музика, 17.40 Хор, 18.45 Камер. фр. музика, 20.00 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 20.40 Оперетові мельодії, 21.10 Сучасні нар. пісоньки й мельодії, 21.30 Скр. ресітал Аріґа Серата, **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 21.40 „Покер ді даме" оп. Белініа.

Субота, 12. вересня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Орхестра мандолїністів, 19.10 Симф. музика на дуті інструменти, 22.30 Арії з ораторій і опер, Шор барит, **Кошиці** (259,1) 18.00 Спів, **Прага** (470,2) 16.05 Розр. програма, 19.15 Концерт орх., хор, **Париж** (1648) 11.00 Легка музика, 15.15 Пісні, 15.00 „Джіта, циганочка" оп. Де Міолі, для дітей, 20.15 Опера, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 17.50 Нар. пісні, 18.20 Форт. ресітал, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика, 12.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 11.50 Барвна всячина, 14.20 „Бабське літо" вес. оповідання, 15.00 Розр. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.05 Нар. пісні, циг. орх., 13.30 Сальон. музика, 17.00 Форт. ресітал, 18.20 Мельодії із звуковиків, **Мілано** (368,6) 11.50 Легка музика, 20.45 „Паяци" оп. Леонкавалля, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 19.00 Легка музика, 21.20 Синкопована музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 11. вересня 1939.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформ., 7.40 Музика з гр. пл. 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Поїхав я до Ловіча", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Туристичний інформатор, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Музика, спів із гр. пл., 13.10 Домашнє господарство, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорими, 16.00 Метч пісеньок, муз. авд., 16.45 Репортаж із Полісся, 17.00 Концерт камер. орх., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 „У розлуцькому урочищі", 18.10 Короткі симф. твори, гр. пл., 18.25 Програмова скринька, 18.35 Програма на завтра. 18.40 Рекламовий концерт, 18.45 Актуальна гутірка, 18.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.00 Концерт орх., спів, 20.30 „Власними шляхами", фраґм. із пов. Парандовського „Небо в вогні", 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. орх., 22.00 Спортові вістки, 22.15 Кохання і життя жінки, пісні Шумана у вик. Плятівни в супр. форт.

Субота, 12. вересня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Музика з гр пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Авд. для шкіл: Співаємо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.02 „Пяти Ахіденого журналіста", вес. фейл. 12.13 Полудневий денник, 12.23 Концерт орх., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Концерт бажань, 15.35 Господарські вістки, 15.45. „Про слимачка-бідачка" й інші вес. байки, авд. для мол. дітей, 16.00 Фавст. Кульчицький: Мала серенада на квартет дутих інстр., 16.15 Польське село у пісоньці ревелерсів, кабарет із гр. пл., 16.45 Столиці балтійських держав: У Копенгагені, 17.00 Концерт солістів: Володимира Яворська мецосопр.. 17.30 Серед озер і борів Ходіжжи, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Форт. ресітал, 18.25 Актуальний фейлетон, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт орх., спів, 20.15 Будуємо дороги, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Віольонч. ресітал, 21.30 Весела Сирена, 22.00 Спортові вістки, **22.15 Розривковий концерт у вик. орх. і Любки Левицької (спів).**

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Девізи і валюти.

Бельгія 89.75—90.93—89.57, Берлін 213.98—212.00, Копенгаген 120.50—119.99, Голяндія 360.80—361.52—360.08, Льондон 26.86—26.93—26.79, Ню Йорк 531 і 1/4 — 5.32 і пів — 5.30, Ню Йорк кабель 5.31.50—5.32.75 — 5.30.25, Осльо 134.50—134.83—134.17, Париж 34.98.50—35.05.50—34.91.50, Прага 21.96—21.00—21.92, Стокгольм 138.40—138.83—137.97, Швайцарія 172.85, 173.19, 172.51.

Акції.

Банк Польський 99, Стараховичі 34.25—34, Лільпоп 13.15—13.

Папери.

5 конв. 48.75, 4 прем. дол. 44.75—44, 7 прц. стаб. 51—50, дрібні 53, інвест. 2. ем. 62.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 38.50—40. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ТКЗ. 40— 42, 4 і пів прц. БҐК. 62.50—65, 4 прц. БҐК. 61.50—65.

Долярівка 45.50—47.50, 3 інвест. 1. ем. 61—64, 2. ем. 62—65.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Ячмінь одн.	15.75—16,00
Ячмінь на пиво	15.00—15.25

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 10. вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. і без опакування	2.05	зол.
кг. масла десер. бочкового виключно з бочк. опакуванням	2.10	„
1 кг. масла експорт. виключно з експортовим опакуванням	2.10	„
л. молока	0.12	„
л. нець	2.75	„

Тенденція на масло, молоко слаба на яйця звишкова.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. IX. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоміарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Кури без остріг 1. кл. щойно від 170 кг. вгору	1.05	„
Качки молоді, товщеві 1. кл. щойно від 1.60 кг. вгору	0.85	„

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Вписи на Однорічний Торговельний Курс для Абітурієнтів при Торговельній Школі „Р. Ш." у Львові, вул. Хмельницької ч. 3 приймає Дирекція Школи до 30. вересня ц. р. До впису треба предложити свідоцтво зрілости й метрику, а ті, що мають перерву у студіях також свідоцтво моральности. Вписове 10.— зол., місячна оплата 20.— зол. Слухачам приділює в цьому шк. році залізничі знижки 50%. Ц. 2686 1-1

На викуп Городу Сокола-Батька вложили: Д-р Ульванський Яр., Пулави 5 зол., м-р Максимович Вол., Пулави 5 зол., Голець Володимир, Пулави 5 зол. проф. Кіт Михайло, Коньскволя 5 зол. і кличуть своїх знайомих та товаришів прогульки на довільну квоту.

У 198 ч. „Діла" з 4. IX. 1936 серед оголошень датків на викуп „Українського Городу" зайшла помилка. Подано: Артимом Керпицький Григорій, Тухоля зол. 2.— і кличе: о. д-ра Івана Гриньоха Львів, інж. Романа Грицая, Рогатин, інж. Степана Пиндуса, Ченстохова, о. Антона Пирога, Ілемня, о. Ст. Беславського, Пимихайлівці. Має бути: о. Іван Прокопович — Микийка зол. 2.— і кличе як вище.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол.	0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„	0·60
„ „ на першій сторінці .	„	0·80

Дрібні оголошення від слова:		
матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол.	0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·07
слова товстим друком подвійно.		

Остання сторінка	1/1	зол.	450—
„ „	1/2	„	250—
„ „	1/4	„	130—
„ „	1/8	„	70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.